

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Evropská strategie pro internet lépe uzpůsobený dětem

COM(2012) 196 final

(2012/C 351/15)

Zpravodaj: **pan LONGO**

Dne 2. května 2012 se Komise, v souladu s článkem 114 Smlouvy o fungování Evropské unie, rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Evropská strategie pro internet lépe uzpůsobený dětem

COM(2012) 196 final.

Specializovaná sekce Doprava, energetika, infrastruktura a informační společnost, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 6. září 2012.

Na 483. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 18. a 19. září 2012 (jednání dne 18. září), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 134 hlasy pro, 1 hlas byl proti a 7 členů se zdrželo hlasování.

1. Závěry a doporučení

1.1 Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) bere na vědomí toto sdělení, jehož účelem je realizovat jeden ze závazků Agendy EU v oblasti práv dítěte (opatření 9), a to posílení prevence, vedení dětí k vlastní zodpovědnosti a posílení jejich účasti při využívání internetu. Internet je ve sdělení vnímán pozitivně jako „příležitost získávat poznatky, komunikovat, rozvíjet své dovednosti a zlepšovat své vyhlídky na získání zaměstnání a možnost svého pracovního uplatnění“⁽¹⁾.

1.2 **Důležitým aspektem sdělení je závazek vytvářet nové dovednosti na vysoké úrovni**, pokud jde o bezpečnost, kvalitu obsahu a nové aplikace. Tento prvek je důležitý, neboť evropský trh není dostatečně velký, aby stimuloval přiměřené investice.

1.3 Sdělení **nastiňuje** komplexní **strategii**, v jejímž rámci jsou všichni vyzváni, aby se zapojili do tzv. „**nového ekosystému**“, jenž bude v nadcházejících desetiletích klíčový, a proto si zasluhuje pozornost.

1.4 Výbor však upozorňuje i na problematické aspekty a nedostatky a v souvislosti s nimi vyzývá Komisi, aby upravila přehodnotila řešení a zahrнула do strategie nové návrhy.

Výbor obecně vyjadřuje obavy zejména v souvislosti s celkovou povahou sdělení, které, jak se zdá, věnuje **více pozornosti**

růstu obchodu než vytvoření internetu lépe uzpůsobeného dětem a zaručujícího jim co nejvyšší ochranu.

1.5 EHSV je přesvědčen, že je **především** potřeba stanovit **soudržný rámec ochran a záruk pro děti**, tj. pokyny, které budou předloženy všem zúčastněným stranám. Sdělení v tomto směru není dost konkrétní a podrobné.

1.6 Dalším bodem vzbuzujícím znepokojení je **účinnost samoregulace**. Výbor je pevně přesvědčen, že k **nejdůležitějším otázkám**, jako je ochrana osobních údajů a soukromí a boj proti dětské pornografii, je třeba vydat přesné a přísné předpisy zahrnující přiměřené sankce sahající až k okamžitému zrušení stránek a odnětí oprávnění.

1.7 Zvláštní pozornost je třeba věnovat **reklamě on-line**⁽²⁾. Komise uznává zranitelnost dětí, přijímá však jen obecné závazky. Výbor tuto strategii hodnotí jako vágní a nedostatečnou a žádá o stanovení konkrétnějších a závaznějších povinností pro všechny podniky v tomto sektoru.

1.8 Výbor rovněž zdůrazňuje, že chybí jakákoliv zmínka o **reklamě na potraviny**, jež je důvodem k silným obavám v souvislosti s problémem obezity a poruch příjmu potravy. Výbor si přeje, aby Komise byla důsledná a v souladu se svým prohlášením zajistila, aby „standards pro reklamu na internetových stránkách pro děti nabízely úroveň ochrany srovnatelnou s reklamou v audiovizuálních“ sdělovacích prostředcích.

⁽¹⁾ Stanovisko EHSV *Ochrana dětí využívajících internet* – Úř. věst. C 224, 30.8.2008, s. 61–66; stanovisko EHSV *Vliv komunikačních sociálních sítí* – Úř. věst. C 128, 18.5.2010, s. 69–73.

⁽²⁾ Stanovisko EHSV *Reklama pro děti a mládež*, dosud nezveřejněno v (Viz strana 6 v tomto čísle Úředního věstníku).

1.9 Výbor není proti vytvoření partnerství veřejného a soukromého sektoru za účelem tvorby kvalitního obsahu, avšak za předpokladu, že bude chráněna svoboda a nezávislost nevládních organizací a že se tato partnerství nestanou nástrojem reklamy podniků.

1.10 Co se týče **zapojení nezletilých do tvorby nových kvalitních obsahů**, Výbor hodnotí kladně každé opatření, které zhodnotí kreativitu mladých lidí, má však vážné výhrady k převážně komerční vizi opatření, jež mají být podpořena, která odsunuje ochranu na druhou kolej.

1.11 Výbor sdílí **obavy, co se týče počítačové kriminality**, jakou je např. dětská pornografie a grooming, a souhlasí se záměrem Komise posílit tísňové linky a pokračovat v úspěšných programech Unie, jakým je např. Bezpečnější internet.

1.12 Je třeba posílit také **preventivní opatření týkající se některých důležitých aspektů podvodné činnosti na internetu** – co se týče stahovatelných obsahů pro mobilní telefony a tablety (např. vyzváněcí tóny a aplikace), je třeba zpřísnit právní předpisy Unie a vyzvat regulační orgány k přijetí odpovědnosti.

1.13 Co se týče **ochrany osobních údajů**, Výbor již vyjádřil svoje obavy a požadavky týkající se tohoto ožehavého problému⁽³⁾ v několika stanoviscích. Žádá větší přísnost pro podniky v EU, ale také pro všechny ostatní subjekty na evropském trhu.

1.14 Výbor dále zdůrazňuje, že ve sdělení chybí jakákoliv zmínka a jakékoliv opatření související s **riziky v oblasti tělesného a duševního zdraví dětí, zejména závislostmi**. Výbor doufá, že tento důležitý bod bude začleněn do strategie nebo do nového dokumentu.

1.15 Závěrem vyzývá EHSV Komisi, aby neustále rozsáhle a důkladně monitorovala vztah mezi dětmi a internetem, jelikož tyto údaje jsou základním předpokladem jakékoliv volby opatření⁽⁴⁾.

2. Obsah sdělení

2.1 Jak bylo uvedeno v závěrech Rady EU ze dne 28. listopadu 2011 o ochraně dětí v digitálním světě, pro vytvoření internetu lépe uzpůsobeného dětem je zapotřebí **kombinovat politiky** na evropské, vnitrostátní i odvětvové úrovni a opatření, která musí být zahrnuta do komplexní strategie, jež rozvine základní požadavky a zabrání roztržitému.

⁽³⁾ Stanovisko EHSV *Obecné nařízení o ochraně údajů* – Úř. věst. C 229, 31.7.2012, s. 90.

⁽⁴⁾ Statistika Eurostatu pocházejí z roku 2009, v různých státech jsou však k dispozici novější průzkumy na celostátní úrovni. Důležitý je průzkum EU Kids Online, který se od roku 2006 provádí v rámci programu Bezpečnější internet a jeho výsledkem byla již 3. zpráva pro období 2010–2014 zahrnující 33 zemí.

2.2 Komise je přesvědčena, že regulace zůstává otevřenou možností, měla by se však upřednostnit samoregulace podniků, vzdělávání uživatelů a posilování jejich postavení, co se týče používání internetu.

2.3 Komise nejprve důkladně analyzuje „současné nedostatky a problémy“, které spatřuje v roztržitém trhu a jeho neschopnosti zajistit v EU ochranu a kvalitu, potíží řídit rizika v zájmu budování důvěry a v nedostatku dovedností mladých lidí, který lze označit za skutečný „digitální deficit“.

2.4 Ve sdělení je navržen soubor pokynů, jimiž by se měla řídit Komise, členské státy a celý hodnotový řetězec tohoto odvětví v rámci strategie, která je postavena na **čtyřech hlavních pilířích, jež se vzájemně posilují**:

— **podpora kvalitního on-line obsahu pro mladé;**

— **zvyšování informovanosti a posilování postavení;**

— **vytvoření bezpečného prostředí pro děti on-line;**

— **boj proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí.**

2.5 Komise vyzývá Evropu, členské státy a provozovatele služeb a obsahu k „novému ekosystému“ – konečnému scénáři, jenž je důležitým a působivým závazkem a jehož bude možné dosáhnout provedením deseti opatření:

— tvorba tvůrčího a vzdělávacího obsahu;

— podpora pozitivních zkušeností;

— zvyšování digitální a mediální gramotnosti a vyučování on-line bezpečnosti ve školách;

— osvětová činnost a účast mládeže;

— jednoduché a robustní ohlašovací nástroje pro uživatele;

— věkově přiměřené nastavení ochrany soukromí;

— širší dostupnost a spolehlivost rodičovské kontroly;

— používání klasifikace obsahu (systém PEGI);

— reklama on-line a kontrola výdajů na nákup (vyzváněcí tóny atp.), hazardní hry on-line;

— boj proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí (materiál on-line, mezinárodní spolupráce atp.).

3. Obecné připomínky

a) Kladné prvky

3.1 Výbor bere s velkým zájmem na vědomí toto sdělení, které v zásadě vychází z čl. 3 odst. 3 Lisabonské smlouvy, který výslovně stanoví, že Unie podporuje ochranu práv dítěte. Tato práva jsou ostatně stanovena Listinou základních práv EU (článek 24).

3.2 Navíc představuje jeden ze závazků Agendy EU v oblasti práv dítěte⁽⁵⁾, v níž je uvedeno devět opatření, která mají členským státům a dalším zúčastněným stranám pomoci posílit prevenci, vést děti k vlastní zodpovědnosti a posilovat jejich účast s cílem co nejvíce využít možností online technologií a bojovat prostřednictvím proti internetové šikaně, vystavení škodlivému obsahu a dalším hrozbám na internetu.

3.3 Obecně pozitivní vize internetu jakožto „příležitosti získávat poznatky, komunikovat, rozvíjet své dovednosti a zlepšovat své vyhlídky na získání zaměstnání a možnost svého pracovního uplatnění“⁽⁶⁾ je chválná.

3.4 Internet je tedy velkou příležitostí, k jeho používání je však třeba mít vhodné schopnosti, znalosti a informace, aby se předešlo potížím a nebezpečí. „Surfovat na síti“ je sugestivní metafora plná významů: internet je považován za přirozené a fyziologické, nikoliv patologické prostředí, za „moře“, na němž je třeba se naučit pohybovat, aby bylo možné plně využít všechny jeho příležitosti a jeho bohatství, na němž platí určitá pravidla chování a kde je třeba mít se na pozoru před nebezpečím.

3.5 **Výbor souhlasí s návrhem, že Komise bude koordinovat národní politiky** v této oblasti, jejíž rozměry se v měnící se společnosti neustále zvětšují.

3.6 **Dalším důležitým aspektem je možnost vytvářet nové dovednosti na vysoké úrovni**, pokud jde o bezpečnost, kvalitu obsahu a nové aplikace.

3.7 Tento prvek je důležitý, neboť na trhu v Evropě stále existují potíže se získáním finančních zdrojů pro poskytnutí kvalitního obsahu. Evropský trh není dostatečně velký, aby stimuloval přiměřené investice.

3.8 **Zároveň je třeba řešit nedostatek dovedností evropských dětí**, které, i přestože jsou označovány za „digitální domorodce“, uvádějí, že nemají potřebné počítačové znalosti ke kvalifikovanému vstupu na trh práce.

3.9 Sdělení si rovněž zaslouží náležitou pozornost, protože **nastiňuje strategii**, v jejímž rámci jsou všichni zapojeni do tzv. „**nového ekosystému**“, jenž bude v nadcházejících desetiletích klíčový.

b) Kritické připomínky a nedostatky

3.10 EHSV ovšem celkově vyjadřuje znepokojení ohledně celkové povahy sdělení a upozorňuje na nedostatky u určitých konkrétních aspektech.

Již od úvodních výroků sdělení se zdá, že **růst obchodu je převládajícím cílem** nebo přinejmenším rovnocenným cílem vytvořit internet lépe uzpůsobený dětem zaručující jim co nejvyšší ochranu.

3.11 Komise to konec konců otevřeně prohlašuje v kapitole 1.1, kde uvádí: „Zohledněním požadavků dětí se otevírá široká škála obchodních příležitostí.“, a dále rovněž v kapitole 1.2 nazvané Současné nedostatky a problémy, v níž mají prioritu obavy o roztržitost a neschopnost trhu. Pouze poté se hovoří o řízení rizik v zájmu budování důvěry a o nedostatečných dovednostech dětí.

3.12 Výbor souhlasí s Komisí v tom, že v posledních letech chyběl soudržný rámec a byly přijaty kroky za specifickým účelem, od mediálních kanálů po technologické platformy. Bylo tedy jisté zapotřebí zásadního obratu, aby se podpořil vznik jednotného digitálního trhu nemalých rozměrů, který by mohl konkurovat v mezinárodním měřítku.

Výbor se konkrétně k tomuto poslednímu bodu vyjádřil v několika stanoviscích a podpořil činnost Komise.

3.13 Ještě důležitější a potřebnější však je stanovit **soudržný rámec ochrany a záruk pro děti**, tj. pokyny, které budou předloženy všem zúčastněným stranám, od členských států po orgány a úřady dohledu, podniky, školy a rodiny. Sdělení je v tomto směru promarněnou příležitostí.

3.14 Dalším bodem vzbuzujícím znepokojení je **účinnost samoregulace**. Volba mezi zákony, předpisy, kontrolami a samoregulací, jejichž účelem je prevence a omezování internetového obsahu, který je potenciálně škodlivý pro duševní vývoj dětí nebo dokonce společensky škodlivý či trestný, musí záviset na věku dětí, souvislostech a efektivitě každého prostředku – každý může být užitečný a účinný⁽⁷⁾.

3.15 Internet je k dispozici na celém světě a je snadné otevřít stránky v zemích, které nepodléhají evropské legislativě, či je do těchto zemí přemístit. Samoregulace by mohla být nejužitečnějším a nejrychlejším řešením, dokud nebude uzavřena mezinárodní dohoda, a přechodným řešením, než bude zavedena

⁽⁵⁾ COM(2011) 60 final ze dne 15.2.2011.

⁽⁶⁾ Jedna z klíčových priorit strategie EU s názvem Elektronické dovednosti pro 21. století, COM(2007) 496.

⁽⁷⁾ Stanovisko EHSV k tématu *Proaktivní právní přístup: krok kupředu ke zlepšení právní úpravy na úrovni EU* – Úř. věst. C 175, 28.7.2009.

právní úprava. Samoregulace je často nepochybně pouhou iluzí. Samy podniky, které ji přijaly, ji porušují, a bylo by tedy vhodné posílit ji pomocí pravidelného monitorování a sankcí, které mohou být v pravomoci vnitrostátních regulačních orgánů.

3.16 Výbor je níméně pevně přesvědčen, že k **nejdůležitějším otázkám**, jako je ochrana osobních údajů a soukromí a boj proti nelegálnímu obsahu s dětskou pornografií, je třeba vydat **přesné a přísné předpisy** zahrnující přiměřené sankce sahající až k okamžitému zrušení stránek a odnětí oprávnění.

3.17 Zvláštní pozornost je třeba věnovat **reklamě on-line**. Sama Komise uznává (kapitola 2.3.4), že „děti ještě nemají vyvinutou schopnost vnímat reklamu kriticky“ a uvádí nákupy on-line, hazardní hry či vyzváněcí tóny, jejichž „důsledkem mohou být vysoké poplatky“. Přijímá však jen obecné závazky: zvýšení kontroly dodržování předpisů EU, hodnocení účinnosti samoregulačních opatření, rozšíření programu pro spotřebitele atp.

Výbor tuto strategii hodnotí jako vágní a nedostatečnou a žádá o stanovení konkrétnějších a závaznějších požadavků pro všechny subjekty v tomto sektoru.

3.18 Výbor v této souvislosti rovněž zdůrazňuje, že chybí jakákoliv zmínka o reklamě na potraviny, jež je důvodem k silným obavám v souvislosti s problémem obezity a poruch příjmu potravy.

4. Konkrétní připomínky

a) Kvalitní obsah, dovednosti a škola

4.1 Výbor souhlasí s tvrzením, že ve školách chybějí vhodné on-line výukové zdroje, a *není* proti vytvoření partnerství veřejného a soukromého sektoru, do nichž by byli zapojeni rodiče, učitelé a nevládní organizace zabývající se ochranou nezletilých a podporou jejich práv, a to za předpokladu, že bude chráněna svoboda a nezávislost těchto nevládních organizací a že se tato partnerství nestanou nástrojem reklamy podniků.

4.1.1 Je důležité, aby se v co nejvyšší míře šířila řada pokusů probíhajících v mnoha zemích, jako je např. tvorba interaktivních učebnic pomocí „metody Wiki“⁽⁸⁾, vytváření virtuálních školních komunit, které si vyměňují zkušenosti, či zpřístupnění modulů pro samostudium na internetu.

4.1.2 Co se týče zapojení nezletilých do nových kvalitních obsahů, Výbor hodnotí kladně každé opatření, které zhodnotí kreativitu mladých lidí, a je si vědom toho, že autory některých důležitých inovací posledních let – od Googlu přes Facebook až po aplikace Apple – jsou právě oni. Výbor je však znepokojen sklonem Komise k převážně komerční vizi opatření, jež mají

být podpořena, který se víceméně explicitně projevuje v několika kapitolách strategie a ochranu téměř odsouvá na druhou kolej.

4.1.3 Pro vypracování didaktických obsahů a kvalitních interaktivních obsahů pro nezletilé by bylo vhodné vyzvat k účasti skupiny odborníků na vysoké úrovni (vývojových psychologů, pedagogických psychologů atp.) s cílem navrhnout co nejvhodnější materiál pro různé věkové skupiny a postupy rozvoje, jež lze podpořit, připravit stručné publikace určené učitelům i rodičům, podílet se na klasifikaci stránek a videoher podle věku a přispět k vytvoření specializovaných portálů a kvalitních stimulujících obsahů.

4.1.4 Úsilí o tvorbu těchto obsahů by mohlo být podpořeno unijním financováním a vnitrostátními daňovými úlevami. Žádoucí je taktéž vytvoření evropského programu pro kvalitní obsah a aplikace, jež by mohl usnadnit zejména zakládání podniků mladými lidmi, kteří, jak je známo, jsou hlavními aktéry, co se týče inovací v oblasti internetu.

4.1.5 EHSV by rád vyzval Komisi, aby zlepšila svoji komunikaci určenou dětem v rámci portálu Europa, zejména co se týče rizik internetu, a to pomocí obsahů vytvořených speciálně pro ně.

b) Zvyšování digitální gramotnosti dospělých

4.2 Za situace, již je možné definovat jako přechodovou, v níž vedle sebe žijí generace „digitálních domorodců“ a generace, které od pasivního používání sdělovacích prostředků (televize, tisk, kino) k aktivnímu přeshly pouze částečně, přestože mají odpovědnost za ochranu nezletilých před potenciálními újmami, je nejlepší cestou neustálé zvyšování digitální gramotnosti dospělých, zejména těch, kteří se zabývají výchovou a vzděláváním nezletilých, školou počínaje a rodinou a zájmovou činností konče. Je třeba předcházet riziku, že se z našich dětí stanou „digitální sirotci“, kteří nebudou mít žádného průvodce, jež by je dokázal nasměrovat a pomohl jim činit nezávislá rozhodnutí.

4.2.1 Program Komise by mohl být v tomto směru přesnější, stejně tak co se týče internetu jako nástroje rozvíjejícího tvořivost a usnadňujícího učení. Je třeba tyto dva aspekty propojit, a stimulovat tak kladný přístup rodičů⁽⁹⁾.

c) Nedovolený a podvodný obsah

4.3 Prevence rizik a propagace internetu jakožto nástroje rozvoje dítěte jsou neoddelitelnými aspekty jediného procesu umožňujícího nerušenou prevenci. Je důležité dosáhnout

⁽⁸⁾ Odkazuje se na způsob tvorby Wikipedie, digitální encyklopedie, která je výsledkem spolupráce tisíců dobrovolníků z řad odborníků a již lze zdarma využít na internetu.

⁽⁹⁾ Stanovisko EHSV k tématu *Posílení digitální gramotnosti, elektronických dovedností a začlenění do informační společnosti* – Úř. věst. C 318, 29.10.2011, s. 9–18.

rovnováhy mezi přirozenou zvědavostí dítěte a překážkami tvořenými zákazy, jež mohou zpomalit či narušit cestu ke zralosti a nezávislosti.

4.3.1 Prevence počítačové kriminality, jakou je např. dětská pornografie a grooming, a boj proti internetové šikaně vyžadují na straně dospělých schopnost posoudit signály potíží. Za tímto účelem se jeví jako nezbytné zapojit odborníky (vývojové psychology, dětské neuropsychiatry, pediatry, odborné poradce a všeobecné lékaře), aby bylo možné sestavit kurzy a materiály určené rodičům a vzdělávacím pracovníkům.

4.3.2 Kromě toho by se mohlo prozkoumat technické řešení, pomocí něhož se do každého prohlížeče umístil intuitivně pochopitelný grafický symbol, který by se odpovídajícím způsobem propagoval a jenž by měl funkci „tísňového volání“, tj. okamžitého zasílání podezřelého odkazu příslušnému donucovacímu orgánu.

4.3.3 Dále je třeba posílit také preventivní opatření týkající se některých důležitých aspektů podvodné činnosti na internetu jejichž prvními oběťmi jsou děti. Co se týče stahovatelných obsahů pro mobilní telefony a tablety (např. vyzváněcí tóny a aplikace), je třeba upevnit právní předpisy Unie a vyzvat vnitrostátní regulační orgány k přijetí odpovědnosti.

EHSV schvaluje závazek Komise (odst. 2.3.4) „zajistit, aby standardy pro reklamu na internetových stránkách pro děti nabízely úroveň ochrany srovnatelnou s reklamou v audiovizuálních službách“.

4.3.4 Zvláštní pozornost je třeba věnovat nákladům na software pro prevenci a ochranu kybernetické bezpečnosti (filtry, antivirové programy, rodičovská kontrola atp.). Je třeba předejít tomu, aby vznikla propast v míře ohrožení, tj. nebezpečí, že

v důsledku vysoké ceny softwaru budou méně zámožné děti, rodiny a školy více vystaveny kybernetickým nebezpečím.

4.4 Nezbytným ústředním bodem je však prevence prostřednictvím výchovy a vzdělávání v rodině a ve škole, kterou je třeba provádět ještě před opatřeními nápravnými. Je třeba posílit vzdělávání učitelů a do jejich studijních programů začlenit rovněž znalost internetu. Navíc může být vhodné definovat a šířit ve školách určitou „etiketu“ v používání mobilních telefonů a sociálních sítí, s jejímiž pravidly by souhlasily děti, učitelé i rodiny.

d) Ochrana osobních údajů

4.5 Výbor v posledních letech vyjádřil svoje obavy a požadavky ohledně ochrany osobních údajů v několika stanoviscích. Výbor se domnívá, že by se měla vyžadovat větší přísnost pro podniky v EU, ale také pro všechny subjekty na evropském trhu. Co se týče sociálních sítí, je zejména třeba potírat zdánlivě „zjednodušující“ funkci Googlu a Facebooku, jež, jak se zdá, ve skutečnosti volně využívají osobní údaje získané z profilů svých uživatelů ke komerčním účelům. Pokud se jedná o nezletilé, je v tomto případě třeba mít se obzvláště na pozoru⁽¹⁰⁾.

e) Zdraví a závislosti

4.6 Ve sdělení chybí jakákoliv zmínka a jakékoliv opatření související s riziky v oblasti tělesného a duševního zdraví dětí, které věnují mnoho volného času surfování na internetu nebo hře s různými nosiči dat. Patří sem muskuloskeletální poškození, špatné držení těla, poškození zraku, obezita a psychická závislost⁽¹¹⁾, sklony k odloučení a útěku z reality.

Bylo by žádoucí zahrnout opatření týkající se tohoto důležitého aspektu do specifického dokumentu a tento aspekt trvale monitorovat. Aktuální evropské statistiky jsou zastaralé, zatímco tento jev se neustále a rychlým tempem vyvíjí.

V Bruselu dne 18. září 2012.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Staffan NILSSON

⁽¹⁰⁾ Stanovisko EHSV *Obecné nařízení o ochraně údajů* – Úř. věst. C 229, 31.7.2012, s. 90–96; stanovisko EHSV *Zodpovědné používání sociálních sítí*, dosud nezveřejněno v Úředním věstníku.

⁽¹¹⁾ Studium internetové závislosti se datuje od roku 1995, kdy Dr. Kimberley Young založila v USA první Středisko pro internetovou závislost (www.netaddiction.com). Důležité průzkumy byly v posledních letech provedeny v Německu, Itálii a České republice.